

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย

แบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีจำนวน 31,354 ครัวเรือน (อ้างจากกองทะเบียนการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปี พ.ศ. 2533)

กลุ่มตัวอย่าง เป็นสตรีที่มีอายุระหว่าง 20 - 45 ปี ที่มีทะเบียนบ้านอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ได้แก่ แขวงกาวิละ แขวงศรีวิชัย แขวงเม็งราย แขวงนครพิงค์ และสามารถอ่านออกเขียนได้ เป็นสตรีโสด 250 คน และสตรีที่สมรสแล้ว 250 คน รวมเป็นสตรีจำนวนทั้งสิ้น 500 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non Probability Sampling) แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากสตรีที่มีลักษณะดังกล่าว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของสตรีในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่มีต่อการสมรส จำนวนทั้งสิ้น 76 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ตอนดังนี้คือ (รายละเอียดดูในภาคผนวก ก)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ จำนวนทั้งสิ้น 10 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการสมรส จำนวนทั้งสิ้น 20 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านสุขภาพจิตและการปรับตัวในการสมรส
จำนวนทั้งสิ้น 20 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของคู่สมรส จำนวนทั้งสิ้น 20 ข้อ

ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นอื่น ๆ ที่มีต่อการสมรส จำนวนทั้งสิ้น 6 ข้อ

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน (ตอนที่ 2, 3 และ 4)

การตรวจให้คะแนนมีหลักเกณฑ์ดังนี้คือ

1. ข้อความทางบวก (+) จะพิจารณาคำตอบของสตรีที่ขีดเครื่องหมายลงในช่องต่างๆ โดยเรียงคะแนนตามลำดับดังนี้

	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
คะแนน	1	2	3	4

2. ข้อความทางลบ (-) จะพิจารณาคำตอบของสตรีที่ขีดเครื่องหมายลงในช่องต่างๆ โดยเรียงคะแนนตามลำดับดังนี้

	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
คะแนน	4	3	2	1

ข้อความในทางลบของแบบสอบถามได้แก่

ตอนที่ 2 ข้อ 19

ตอนที่ 3 ข้อ 5, 7, 8, 10, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20

ตอนที่ 4 ข้อ 2

3. ในกรณีที่สตรีท่านใดตอบแบบสอบถามเกิน 1 คำตอบ หรือเว้นว่างไว้ ให้คิดคะแนนเป็น 0 คะแนน

การทดลองใช้และการหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

ในการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างข้อความขึ้น และนำไปผ่านกระบวนการหาความตรง และความเที่ยง ของแบบสอบถามดังนี้

1. การหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และแบบความตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิในทางจิตวิทยาและการวิจัย ตรวจสอบลักษณะคุณภาพของข้อความในแบบสอบถาม

2. การหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามดังกล่าวไปทดลองใช้ (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวนทั้งสิ้น 30 คน หลังจากนั้น จึงนำแบบสอบถามตอนที่ 2 - 4 ไปคำนวณหาค่าความเที่ยง โดยวิธีแบ่งครึ่ง (Split - Half Method) และคำนวณโดยใช้สูตรของ (Spearman - Brown Formula) ปรากฏว่าแบบสอบถามชุดนี้มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.87 ซึ่งมีค่าสูง และเชื่อถือได้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม ในระหว่างเดือนตุลาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2534 การเก็บข้อมูลนี้ กระทำโดยนักศึกษา ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 วิชาเอก จิตวิทยาสังคม และจิตวิทยาการให้คำปรึกษาและแนะแนว สาขาวิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ จำนวนทั้งสิ้น 15 คน ที่ผ่านการอบรมเพื่อทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการวิจัย และการเก็บข้อมูลกับสตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. เมื่อรวบรวมข้อมูลได้ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลในแบบสอบถามอีกครั้งเพื่อความถูกต้อง ก่อนที่จะทำการประมวลข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพ ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 - 4 โดยวิธีแบ่งครึ่ง (Split-Half Method) และใช้สูตรของสเปียร์แมน - บราวน์ (Spearman -Brown Formula)

2. วิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับความคิดเห็นของสตรี ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ที่มีต่อการสมรส โดยได้ใช้โปรแกรม SPSS /PC + ในการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าซี (Z - test) เพื่อวิเคราะห์ความถี่ของข้อมูล และเพื่อเปรียบเทียบตัวแปรสถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อายุ และรายได้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการแบ่งครึ่ง (Split - Half Method)

สูตร (Gronlund 1981 : 99)

$$r_{tt} = \frac{2r_{\frac{11}{22}}}{1 + r_{\frac{11}{22}}}$$

$$r_{\frac{11}{22}} = \frac{N \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{\{N \sum x^2 - (\sum x)^2\} \{N \sum y^2 - (\sum y)^2\}}}$$

เมื่อ r_{tt} แทนค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ
 $r_{\frac{11}{22}}$ แทนค่าความเที่ยงของแบบสอบถามครึ่งฉบับ

2. วิเคราะห์ความถี่ (Frequency) ของข้อมูลเป็นร้อยละ (Percentage)

3. หาค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของสตรีกลุ่มต่าง ๆ โดยมีสูตรดังนี้

สูตรการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (Ferguson 1981 : 49)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{x} แทนค่ามัชฌิมเลขคณิต

$\sum x$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทนจำนวนคนทั้งหมด

สูตรการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Ferguson 1981 : 68)

$$SD = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ SD แทนค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทนผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n แทนจำนวนคนทั้งหมด

3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของสตรีกลุ่มต่าง ๆ โดยการทดสอบค่าซี (Z-test)

สูตร (กัลยา วานิชย์บัญชา 2543 : 295 - 296)

$$Z = \frac{(\bar{x}_1 - \bar{x}_2) - \mu_0}{S_p \sqrt{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}}}$$

PAYAP UNIVERSITY